

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การประเมินมูลค่าทางนันทนาการของกิจกรรม
การดำน้ำดูปะการังในอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม
จังหวัดตรัง

ผู้เขียน

นายจุลภัทร อังศุวิริยะ

ปริญญา

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร.ปิยะลักษณ์ พุทรวงศ์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

รศ.พรทิพย์ เขียวธีรวิทย์

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินมูลค่าทางนันทนาการของกิจกรรมการดำน้ำดูปะการังในอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม จังหวัดตรัง โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้ามาทำกิจกรรมการดำน้ำดูปะการังในอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม จังหวัดตรัง จำนวน 400 ตัวอย่าง และวิเคราะห์มูลค่าทางนันทนาการ ตามแบบจำลองต้นทุนการท่องเที่ยวแบบส่วนบุคคลแบบแหล่งนันทนาการแหล่งเดียว (ITCM) และแบบแบ่งเขต (ZTCM) โดยใช้การประมาณค่าอุปสงค์การท่องเที่ยว คำนวณหาค่าส่วนเกินผู้บริโภค ประเมินมูลค่าทางนันทนาการ และเปรียบเทียบมูลค่าทางนันทนาการจากทั้งสองแบบจำลอง

ผลการศึกษา พบว่า นักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวทำกิจกรรมดำน้ำดูปะการังในเขตอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม จังหวัดตรัง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ในช่วง 15-25 ปี และสถานภาพโสด มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนอยู่ในช่วง 4-6 คน โดยอาชีพส่วนใหญ่จะเป็นนักเรียนนักศึกษา รองลงมาคือ พนักงานบริษัทเอกชน มีรายได้ส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 5,000-10,000 บาทต่อเดือน โดยนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวทำกิจกรรมดำน้ำดูปะการังส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นสมาชิกชมรมเกี่ยวกับการดำน้ำและไม่ได้เป็นสมาชิกชมรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางทะเล

ผลการศึกษาพฤติกรรมกรเข้ามาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว พบว่า ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวต้องการเข้ามาพักผ่อนหย่อนใจโดยการดำน้ำดูปะการังที่อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม โดยระยะเวลาที่ใช้ในการดำน้ำดูปะการัง คือ 1 วัน ซึ่งบุคคลที่แนะนำให้เดินทางมาท่องเที่ยวดำน้ำดูปะการัง คือ เพื่อน/ญาติพี่น้อง นอกจากนี้สิ่งที่ดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวอยากมาดำน้ำดูปะการังมากที่สุด คือ อยากเห็นแหล่งปะการังที่อุดมสมบูรณ์และสวยงาม และส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า จะกลับมาท่องเที่ยวอีกครั้ง

ผลการศึกษาการเดินทางและค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว พบว่า การเดินทางมายังจังหวัดตรัง ส่วนใหญ่ จะเดินทางมาโดยรถเช่า และการเดินทางไปยังท่าเรือ ส่วนใหญ่จะเดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว ท่าเรือปางเมงเป็นท่าเรือที่ได้รับความนิยมมากที่สุด โดยมีต้นทุนค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการมาท่องเที่ยวทำกิจกรรมเท่ากับ 3,889.49 บาท/คน/ครั้ง และค่าใช้จ่ายเมื่อรวมต้นทุนค่าเสียโอกาสของเวลาคำนวณจากอัตราค่าจ้างเต็มเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 4,693.86 บาท/คน/ครั้ง

ผลศึกษารูปแบบสมการอุปสงค์การท่องเที่ยวตามแบบจำลองต้นทุนการท่องเที่ยวแบบส่วนบุคคลที่เหมาะสมคือ รูปแบบสมการแบบลอจิสติกส์ จำนวนครั้งการเข้ามาทำกิจกรรมแปรผกผันกับต้นทุนการเดินทางที่ไม่คิดรวมค่าเสียโอกาสของเวลา ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีของอุปสงค์ ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวไปยังสถานที่ทดแทนอื่นๆ นักท่องเที่ยวเพศชาย ขนาดของครัวเรือนมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกับจำนวนครั้งของกิจกรรม ในขณะที่ขนาดกลุ่มที่มาทำกิจกรรมมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับจำนวนครั้งของกิจกรรม สำหรับรูปแบบสมการอุปสงค์การท่องเที่ยวแบบแบ่งเขตที่เหมาะสมคือ รูปแบบสมการแบบลอจิสติกส์เชิงเดียว โดยมีตัวแปรอิสระเพียงตัวเดียวคือ ต้นทุนการท่องเที่ยวที่ไม่รวมค่าเสียโอกาส ซึ่งมีผลทางลบต่อจำนวนครั้งการเข้ามาทำกิจกรรมเป็นไปตามทฤษฎีของอุปสงค์เช่นกัน

ผลศึกษามูลค่าทางนันทนาการของกิจกรรมดำน้ำดูปะการังในเขตอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหมจากทั้งสองวิธีพบว่า มูลค่าจาก ITCM มีค่าสูงกว่า ZTCM โดยมูลค่าทางนันทนาการจาก ITCM และ ZTCM เท่ากับ 1,554.420 ล้านบาทต่อปี และ 83.09 ล้านบาทต่อปี ตามลำดับ

Thesis Title	An Evaluation of Recreational Value for the Coral Diving Activities at Hat Chao Mai National Park, Trang Province	
Author	Mr. Chunlapat Aungsuviriya	
Degree	Master of Economics	
Thesis Advisory Committee	Asst. Prof. Dr. Piyaluk Buddhawongsa	Advisor
	Assoc. Prof. Porntip Tianteerawit	Co-advisor

ABSTRACT

The objective of this study is to evaluate the recreational value for the coral diving activities at Hat Chao Mai National Park, Trang Province. The data was collected by interviewing 400 Thai tourists at Hat Chao Mai National Park. The study employed an individual travel cost model (ITCM) and a zonal travel cost model (ZTCM) by estimating demand function for visiting Hat Chao Mai National Park, calculating consumer surplus, evaluating the recreational value and comparing the recreational values from both models.

The results showed that most tourists were female with an age between 15-25 years old, single, undergraduates and family members around 4-6 person. The main occupation was students followed by private company employees, income between 5,000-10,000 baht/month. Most of the tourists were not members of diving club or natural resources and marine environment club.

The findings of tourist behaviors showed that most tourist recreation spent one day for diving activities at Hat Chao Mai National Park. Friends or relatives were the person who suggested diving activities to most tourists. The most attraction of scuba diving activities was to enjoy beautiful and abundant coral reefs in the area. Moreover, the majority tourist will be revisit Hat Chao Mai National Park in the future.

The results of traveling method and tourists' expenditure showed that tourists travel to Trang province by rental cars and transported to the port by private cars the most. Pak-meng was the most favorite port for tourists. The average of traveling expenditure was 3,889.49 bath/person/trip and the traveling cost including opportunity according to the full wage rate amount was 4,693.86 baht/person/trip.

The appropriate functional form of the ITCM was double-logarithm. The number of visits had inverse relationship with the traveling cost excluding the opportunity cost of time which was consistent with the law of demand. Moreover, the cost of substitutes, male and family size had positive relationships with the number of visits whereas the size of group tour had a negative effect on the number of activities. The appropriate functional form of the ZTCM was semi-logarithm. The traveling cost excluding the time cost, the only independent variable in this model was inversely related to the number of visiting. This is again consistent with the law of demand.

The results of the estimated recreational values of the coral diving activities at Hat Chao Mai National Park from both methods showed that the value from ITCM was larger than that from ZTCM. The annual recreational values from ITCM and ZTCM were 1,554.42 million baht and 83.09 million baht respectively.